

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Jte[m] innouatio statuti quo[n]da[m] d[omi]ni Co[n]radi archiep[iscop]i de
mo[do] et forma tene[n]dis [et] exerce[n]dis p[ro] officio d[om]ino et
q[uod] missa[rum] sole[m]nia aga[n]tur cu[m] debito ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

armigeris laicis in locis etiā ubi beneficia obtinent ecclesiastica temere se immiscerent ipsa hastiludia corporaliter exercendo quibus nos cōpetentē cupientes adhibē medelā in clericos quoscuq; cuiuscunq; dignitatis p̄ditiōis aut stat⁹ existat barbā vltra cōsuetū clericis modū nutriētis penā interdicti ab ingressu ecclesie. Sic mercentes hastiludia in locis in quibus beneficia ecclesiastica obtinent et tunc nicas quibus manice coloris alteri⁹ quibus sine tunice sunt assute portantes penā suspensionis p̄ sex menses a p̄ceptiōe beneficii cum quibus obtinet s̄m predictoꝝ cōtinētā statutoꝝ duxim⁹ extēdendas. Statuētis ut qui deinceps in hīs interdictis vel suspensis penas ex dictis causis inciderit et duratibus hīs interdicto et suspensione. et antequam absolutiōis lras ab hōmō sententijs a nobis seu nro officiali meruerit obtinere et eas caplo suo ostēderit maxie hīs qui in choro et caplo aut in seruiendo in officio sine coronis decentibus statu et ordinē et curz barbīs vltra quidenā nō abrahs seu in vestib⁹ phibitis cōparuerit quicunq; de suis bñficijs etiā sibi ab alio quocunq; oblatū recipere nec quisq; ex distributionib⁹ p̄ p̄bēdaz fructū p̄uētū et obnētionū distributionib⁹ faciendū a caplo deputatis eis quocunq; de suis p̄bēdis sine ingrosso sine in quibus dantis distributionib⁹ ministrare p̄sumāt alioquin tā recipiēs quā ministrās sciēt eo ipso se nouerit excoicationis snia quā ex hūc ferim⁹ innodati. Et si duratibus huiusmodi interdicti seu suspensiois sententijs et antequam sic interdicti et suspensiois ut dictū ē se doceāt absolutos ipsi quocunq; de suis p̄bēdis receperit et caplm ecclesie in quibus ipi interdicti et suspensiois hōmō negligētiās cōmiserūt ratū habuerint hāc re ceptionē exp̄sse seu tacite dissimulāe ne hoc nro statutu effectū habeat cupiētes a tractatib⁹ caplarib⁹ eo ipso volum⁹ eē suspensum tādiu donec ipos interdictos et suspensos ipi caplz induxerit integrō

et sine diminutiōe aliq; restituere sic p̄cepta collētes autē statuti p̄ntis ipis quocunq; de p̄fatis fructib⁹ redditib⁹ p̄uētibus et obnētionib⁹ ab ipso caplo seu a quocunq; alio remittēdi dādi seu restituēdi interdictis talibus et suspensio.

Innouatio statuti quōdā dñi Conradī archiepi de modo et forma tenendis et exercēdis p̄ officio diuino et p̄ missarū solēnia agātur cū debito ordine p̄sbyteri diaconi et subdiaconi cū adiectiōe p̄nax p̄ hoc nō obseruātes.

Quāquā olim bone mēorie p̄decessor n̄r Conrad⁹ de cōsilio capli et porū suoz statuēdo p̄cepērit ut diuinū officiū in choro cuiuscunq; ecclesie collegiate nūq; absq; ordie ministrōꝝ sacerdotū ministrare debentū scz subdiaconi et diaconi decāret in ecclesia nra et nōnullis alijs ecclesijs collegiatis quibus cū ordie amaritudie referim⁹ ad hoc hīs epib⁹ ē deuētū quod frequēter p̄t ministratū seu alteri⁹ eoz deferatū eo quod illi canonici quibus ex more p̄ ministrādo in officio ad altā in suo ordie hebdomada designat. Hoc ministrandi officii negligūt neq; curāmissaz solēnia omittunt. ex quibus de offendit ordie ecclesiasticus cōfundit exerceat in deuotio populi scādala oriunt et ipsa nra ecclesia quā ceteris subiectis ecclesijs inditinoꝝ officioꝝ pactiōe solēni debet eē speculū et exēplar occasio negligētiē ipozum reputari poterit diuinōꝝ Cui nos volentes omnino ut tenemur re medio occurrere oportuno statuēdo renouamus v̄t sicut in predictis continetur statutis. In nostra et qualibz nra ciuitatis et dioceſ ecclesia collegiate quātiens opus fuerit post ingressum quod capitulum ante omnez tractatuz disciplinē vel etiā alterius cuiuscunq; actus seu

negocij. Decano presente vel absente. tabule capitulares lecturam habentes in scripto distincte. quid unicuique sit cantandum aut legendum in choro legant et audiantur diligenter. vel cantor aut succentor seu alius ad quem hoc pertinet de consuetudine ecclesie vel cui duxerit committendum. poterunt quilibet quid sibi legendum aut cantandum in choro incumbat referre Et fm hoc precipim⁹ cuiuslibet. quatenus id quod sibi faciendum cantandum seu legendum incumbit p se seu per alium expleat reuerenter. Ad hoc etiam statuto addimus et q si aliquis sacerdos diaconus aut subdiaconus cui in summo altari celebrandi aut seruendi in ordine per lecturam predictam aut cantoris aut succentoris relatione seu eius ad que hoc de consuetudine pertinet seu ex eorum hebdomada fuit deputata. seu is qui fm aliquarum ecclesiarum consuetudine et gradus ordine aut alio quouis modo prer aliquam lecturam aut aliam intimatione faciendam seu missam celebraturum seu eis in ordine ministraturum sit. vel scire debet nisi per causam legitimam et rationabilem euidenter. ita q per se vel per alium explere non valeat impediretur p se celebret et seruiat aut celebrari et seruari p alium modo debito et consueto faciat et procuret. Alioquin si cessante hmoi legitima et rationabili causa euidenter hoc neglexerit pro cuiuslibet officij vniuersi missa negligentia a pceptione distributionu et omnium obuentionu preter fructus grossos qui corpus prebende appellant ta diu ipso facto sit et maneat suspensus quousq grossi quattuor turones regales nomine pene collector suspensiuonum de huiusmodi suis fructibus totiens quotiens in vna missa suuz non fecerit officij scilicet pro singule missa defectu singulos quattuor grossos recipiat. vel ipse negligens aliunde satisfaciatur eos vsus in quos suspensorum distribu-

tiones quotidiane seruari et expendi consueuerunt seruandos et exponendos et de hmoi pena in pre vel in toto qcuq ipse negligenti remittendi capitulo vel alicui admimus pte. q si hac suspensione durante talis sic negligens receptioni haru distributionu aut obuentionu aut pris eius alicuius etiam si administrator vel quicunq alius eos seu hmoi pre sibi offerat immiscuerit recipiendo distributiones et obuentiones seu earum prem ipso facto excommunicationis sententie qua ex nunc serimus ipm negligentem et sibi distributiones et obuentiones huiusmodi scienter offerentem seu dantes volumus subiaccere. pena premissa nihilominus in suo robore duratura. Volimus etiam hanc scripturam et lecturam in capitulo ecclesiarum in quibus de consuetudine ex gradus ordine aut alio modo celebraturu seu ministraturu. quando celebrare aut ministrare debent aut nesciunt nec scire debent nec alia eis intimatione fieri solet cantor vel succentor seu alius ad quem hoc de consuetudine pertinet fieri procurent aut relationem faciant vt est dictum. Alioquin ipse cantor seu is ad quem hoc de consuetudine pertinet totiens quotiens hoc negligerit omiserit et ex hoc defectus missa se decantande euenerit dictis penis p ut superius enarrant subiaccat ipso facto. In quorum testimonium sigillum nostrum vna cum sigillo capituli nostri duximus presentibus apponendum. Datum Colonie in crastino Remigij Anno domini. M. CCL. xxij.

De officialis Colonie non habet potestatem absoluenti clericos excommunicationis sententiam incurrentes propter hastiludia aut indecentiam vestium seu tonsure nisi recepta prius ab eis cautione iuratoria de parendo mandatis ecclesie.